

Departament Informacji Finansowej

**INFORMACJA DO PUBLIKACJI NA STRONIE BIULETYNU INFORMACJI
PUBLICZNEJ MINISTERSTWA FINANSÓW**

Ścieżka/ścieżki publikacji:

<https://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/giif/aktualnosc>

<https://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/giif/komunikaty>

Tytuł informacji:

Komunikat dotyczący fundacji, jako instytucji obowiązanych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2018 poz. 723 z późn. zm),

Treść informacji:

Generalny Inspektor Informacji Finansowej uprzejmie informuje, że w związku z wejściem w życie w dniu 13 lipca 2018 r. ustawy z dnia 1 marca 2018 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2018 poz. 723, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą”, uległy zmianie przepisy dotyczące fundacji.

Podstawowa różnica między uchyloną ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2018 poz. z 2017 r. poz. 1049, z późn. zm.), a *ustawą* w przedmiotowym zakresie dotyczy sposobu kwalifikowania danej fundacji jako instytucji obowiązanej.

Stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 21 *ustawy*, instytucją obowiązaną jest fundacja ustanowiona na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. *o fundacjach* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491) **w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.**

Do obowiązków fundacji będących instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu przepisów *ustawy* m.in. należy:

- 1) wyznaczenie kadry kierowniczej wyższego szczebla odpowiedzialnej za wykonywanie obowiązków określonych w *ustawie* (art. 6 w zw. z art. 2 ust. 2 pkt 9),

- 2) wyznaczenie spośród członków organu zarządzającego fundacji osoby odpowiedzialnej za wdrożenie obowiązków określonych w *ustawie* (art. 7),
- 3) wyznaczenie pracownika zajmującego kierownicze stanowisko w fundacji odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności fundacji oraz jej pracowników z przepisami *ustawy* (art. 8),
- 4) identyfikacja i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do działalności fundacji oraz sporządzanie w postaci papierowej lub elektronicznej oceny tego ryzyka (art. 27),
- 5) stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego wobec klientów fundacji (art. 33 – 37, art. 39 i art. 41),
- 6) stosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 43, art. 44 i art. 46),
- 7) dokumentowanie zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji (art. 34 ust. 3),
- 8) prowadzenia bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji, w stosunku do klientów wobec, których stosuje się wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego (art. 43 ust. 3),
- 9) podejmowanie działań określonych w art. 43 ust. 4 w przypadku ujawnienia transakcji nietypowej, nienaturalnie złożonej oraz opiewającej na wysokie kwoty, które wydają się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego,
- 10) przechowywanie dokumentacji uzyskanej w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz dowodów m.in. potwierdzających przeprowadzane transakcje (art. 49),
- 11) wprowadzenie wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50),
- 12) przekazywanie do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej informacji o przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro (art. 72 ust. 1 pkt 1),
- 13) zawiadamiania w trybie i na zasadach określonych w *ustawie* Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 74),
- 14) wstrzymywania transakcji w trybie i na zasadach określonych w *ustawie*,
- 15) stosowania szczególnych środków ograniczających wobec osób i podmiotów określonych w *ustawie* (art. 117).

Stosownie do art. 130 *ustawy*, fundacje będące instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu *ustawy*, podlegają kontroli wykonywania ww. obowiązków.

Kontrolę sprawuje Generalny Inspektor Informacji Finansowej będący równocześnie koordynatorem kontroli oraz:

- naczelnicy urzędów celno-skarbowych,
- ministrowie,

- w ramach sprawowanego przez nich nadzoru lub kontroli nad fundacją.

Kontrola, o której mowa w art. 130 *ustawy*, może być przeprowadzona w zakresie i na zasadach określonych w *ustawie* przez ww. organy na podstawie rocznego planu kontroli bądź doraźnie. Przedmiotowa kontrola może być realizowana przez co najmniej dwóch imiennie upoważnionych przez ww. organ pracowników/kontrolerów (art. 131 i art. 132). Szczegółowy zakres upoważnienia do kontroli określa *ustawa* w art. 133 ust. 2. Z przeprowadzonej kontroli sporządzany jest protokół

pokontrolny (art. 141) oraz wystąpienie pokontrolne zawierające m.in. zalecenia pokontrolne (art. 142).

Ponadto należy zauważyć, że znaczącej zmianie uległy przepisy dotyczące kar administracyjnych, w tym rodzaj naruszeń podlegających sankcji administracyjnej (art. 147 i art. 149), jak również rodzaje kar administracyjnych i wysokość kar pieniężnych (art. 150).

Kary administracyjne na fundacje będące instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu *ustawy* w drodze decyzji administracyjnej nakłada Generalny Inspektor Informacji Finansowej.

Komunikat

dotyczący okresów przejściowych w procesie dostarczania informacji do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o tzw. „transakcjach ponadprogowych” wynikających z przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723 i 1075)

Z uwagi na:

- zbliżający się termin wejście w życie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu tj. 13 lipca 2018 r. (zwanej dalej „ustawą”),
- pojawiające się w pytań/wątpliwości instytucji obowiązanych (zwane dalej „IO”) dotyczących obowiązków raportowania do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (dalej zwany „GIIF”) informacji o tzw. „transakcjach ponadprogowych” czyli transakcji raportowanych wyłącznie ze względu na ich wartość (w ustawie wymienionych w art. 72),
- trwający etap uzgodnień i konsultacji publicznych projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie przekazywania informacji o transakcjach oraz formularza identyfikującego instytucję obowiązaną wydawanego na podstawie art. 78 ust. 3 ww. ustawy,
- trwający proces konsultacji z IO projektów wzorów dokumentów elektronicznych, o których mowa w art.78 ust.2 ww. ustawy,

Generalny Inspektor Informacji Finansowej przedstawia poniżej opis zmian w procesie przekazywania i przyjmowania informacji o transakcjach ponadprogowych i formularza identyfikującego IO (w tym danych), który jest przekazywany do GIIF.

1) Stan do 13 lipca 2018 r. i kwestia „rejestru”

Zasady raportowania informacji o tzw. „transakcjach ponadprogowych” uregulowane są w art. 8 ust. 1 i w art. 12 obowiązującej ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1049, z 2018 r., poz. 650, poz. 1075), która wraz z definicją pojęcia transakcji (art. 2 pkt 2 tej ustawy) określa zakres informacji i terminy dostarczania informacji do GIIF. Uzupełnieniem przepisów ustawowych w tym zakresie, stanowią regulacje zawarte w przepisach wykonawczych do ww. ustawy tj. *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 września 2001 r. w sprawie określenia wzoru rejestru transakcji, sposobu jego prowadzenia oraz trybu dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej* (Dz.U. z 2001 r., Nr 113, poz. 1210), które określają strukturę zapisu elektronicznego i papierowego, strukturę i zasady budowy plików oraz tryb dostarczania przedmiotowych informacji do GIIF. Na podstawie ww. przepisów informacje o „transakcjach ponadprogowych” są przekazywane do GIIF jako kopie informacji gromadzonych przez IO w obowiązkowo prowadzonym rejestrze.

Wraz z wejście w życie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu tj. **od 13 lipca br. IO nie będą zobowiązane do prowadzenia rejestru transakcji.**

Ustawa przewiduje jedynie okres przejściowy do przechowywania informacji już zgromadzonych w rejestrach (art. 187 ustawy).

Zgodnie z nowymi zasadami GIIF będzie wymagał przekazywania danych w odpowiednim formacie. Ustawodawca nie zdecydował się na zdefiniowanie formatu danych w rejestrze/rejestrach, w których gromadzi/przechowuje je IO.

2) Stan docelowy od 13 lipca 2019 r. charakteryzuje się następującymi cechami:

- a) zmieniony sposób wskazywania kategorii transakcji ponadprogowych do raportowania. Zrezygnowano z odwołania się do definicji transakcji, w zamian natomiast wprowadzono enumeratywnie wymienione cztery rodzaje transakcji podlegających raportowaniu tj. wpłaty/wypłaty gotówkowe, transfery – w tym z zagranicy, kupno/sprzedaż (zamiana) środków dewizowych, czynności notarialne (art.72 ust. 1-4 ustawy);
- b) zmieniona częstotliwość raportowania (zamiast jak dotychczas określenia terminu raportowania do 14 dnia następnego miesiąca wprowadzono raportowanie w terminie 7 dni od „zdarzenia” (art. 72 ust. 5 ustawy).
- c) nieznacznie zmieniony zakres raportowanych danych w ramach pojedynczej informacji o transakcji poprzez:
 - o uporządkowanie zakresu danych identyfikacyjnych podmiotów (art.36 ustawy),
 - o rozróżnienie sytuacji (i zakresu danych – art. 36 ustawy) dla podmiotu/strony transakcji:
 - klienta,
 - nie-klienta,
 - o wskazanie w ustawie (art.72 ust. 6) zakresu danych do rekordu pojedynczej informacji o transakcji (w tym nowe pole: informacja o tytule transakcji).
- d) rezygnacja z papierowego przekazu informacji do GIIF (wyjątek stanowi przewidziana w § 4 ust. 3 projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie przekazywania informacji o transakcjach oraz formularza identyfikującego instytucję obowiązującą sytuacja potwierdzania danych przekazanych elektronicznie, jedynie w ściśle określonych okolicznościach).
- e) nowa funkcja formularza identyfikującego (dawniej identyfikacyjnego):
 - uporządkowano informacje w formularzu identyfikującym, w tym dane pracowników IO odgrywających szczególną rolę w procesie przekazywania informacji do GIIF (m.in. dane kontaktowe pracownika, o którym mowa w art. 8 ustawy, tj. pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej, oraz innych pracowników odpowiedzialnych za realizację przepisów ustawy, których IO chce wskazać do kontaktów z GIIF),

- umożliwiono korzystanie z pośrednictwa w procesie raportowania do GIFF informacji o transakcjach ponadprogowych poprzez wskazanie danych podmiotu pośredniczącego, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy,
 - wprowadzono zasadę aktualizacji danych kontaktowych w formularzu, ze względu na elektroniczny kanał wymiany dokumentów pomiędzy IO i GIFF (w tym żądań wstrzymania transakcji / blokad rachunków).
- f) oddzielenie wzoru dokumentu elektronicznego od przepisów rozporządzenia regulującego tryby przekazywania danych (wydawanego na podstawie art. 78 ust 3 ustawy).

Przedmiotowe rozporządzenie ma regulować sposób sporządzania i przekazywania informacji o transakcjach, o których mowa w art. 72 ustawy oraz formularza identyfikującego, o którym mowa w art. 77 ustawy, a także tryb ich przekazywania. Przekazywanie tych informacji następować ma z wykorzystaniem wzorów dokumentów elektronicznych, co wiąże się m.in. z:

- opublikowaniem wzoru dokumentu elektronicznego w centralnym repozytorium,
 - wykorzystaniem „xml” jako jedyne formatu pliku (brak „txt” w porównaniu do sytuacji obecnej),
 - przygotowaniem różnych wariantów wzoru dokumentu („schemy xml”), w celu lepszego dostosowania do różnych rodzajów raportowanych informacji i raportujących IO.
- g) rozszerzenie funkcjonalności systemu teleinformatycznego GIFF w zakresie przyjmowania danych od IO, poprzez wprowadzenie trybu przekazu opartego o usługi sieciowe, co umożliwić ma docelowo maksymalną automatyzację procesów przekazywania informacji do GIFF.

3) Okres przejściowy wynikający z art. 183 i art. 184 ustawy został przez ustawodawcę podzielony na dwie części.

1. Okres przejściowy I

Od 13 lipca 2018 r. do 13 października 2018 r.

do nowych IO [tj. IO niebędących instytucjami obowiązany, o których mowa w dotychczas obowiązującej ustawie, tj. ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. *o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1049)] - art. 72 ustawy nie stosuje się (art. 184 ust. 1 ustawy).

Nowe IO nie przekazują w tym okresie do GIFF informacji o transakcjach ponadprogowych.

Instytucje obowiązane będące IO na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów „przekazują informacje, o których mowa w art. 72, oraz formularze, o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy, zgodnie z przepisami dotychczasowymi” (art. 183 ustawy).

2. Okres przejściowy II

Od 13 października 2018 r. do 13 lipca 2019 r. – IO będące instytucjami obowiązany na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów mają wybór:

- a. mogą rozpocząć przesyłanie informacji na zasadach określonych dla „stanu docelowego”
- lub
- b. przesyłają informacje na zasadach określonych dla „okresu przejściowego I”

3. Dodatkowe informacje dotyczące okresu przejściowego I

Należy podkreślić, że w art. 183 ustawy zwrot „zgodnie z przepisami dotychczasowymi” użyty jest w kontekście procesu „przekazywania informacji” do GIIF (innego niż proces gromadzenia informacji przez IO). Na proces przekazywania informacji składają się:

- a. tryb przekazywania,
- b. format przekazywanych danych,
- c. częstotliwość/termin przekazywanych danych

oraz proces przekazywania dotyczy informacji o określonym

- d. zakresie przekazywanych danych.

Przepis stanowi, że „zgodnie z przepisami dotychczasowymi” są przekazywane informacje, o których mowa w art. 72 (i formularz, o którym mowa w art. 77 ust.1 ustawy). Zatem przepis przejściowy ogranicza przesyłanie danych „zgodnie z przepisami dotychczasowymi” do tych danych, których zakres wynika z art. 72 i 77 ust.1 ustawy. To ustala zakres przekazywanych danych, zaś pozostałe aspekty przekazywania są zdeterminowane przez dotychczasowe przepisy. Oznacza to, że informacje o transakcjach ponadprogowych i formularze identyfikacyjne są w tym okresie przekazywane:

Ad. a. w obowiązujących dotąd trybach, tj.:

informacje o transakcjach:

- elektronicznie przez stronę www SIGIIF (formularz karty transakcji lub *upload* pliku z danymi),
 - elektronicznie jako załącznik do e-mail’a przesyłanego do SIGIIF,
 - papierowo jako kopia karty transakcji wg obowiązującego wzoru,
- formularz identyfikujący: papierowo wg obowiązującego wzoru lub elektronicznie na stronie www SIGIIF;

gdyż tak „dotychczasowe przepisy” w postaci „rozporządzenia rejestrowego” określają tryb i sposób przekazywania danych do GIIF.

Ad. b. z wykorzystaniem dotychczas obowiązujących wzorów/formatów, tj. plik „xml” lub „txt” oraz papierowy wzór karty transakcji i formularza identyfikującego wg załączników do obecnie obowiązującego rozporządzenia,

gdyż tak „dotychczasowe przepisy” w postaci rozporządzenia rejestrowego określają tryb i sposób przekazywania danych do GIIF.

Ad.c. z dotychczas obowiązującą częstotliwością/terminami, tj. transakcje ponadprogowe – do 14-ego następnego miesiąca po wykonaniu transakcji),

ponieważ tak stanowią „dotychczasowe przepisy” tj. art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dotychczas obowiązującej ustawy).

Ad.d. w zakresie zdeterminowanym przez art. 72 (i art. 77) ustawy;

gdyż przepis przejściowy (art. 183 ustawy) przesyłanie danych „zgodnie z przepisami dotychczasowymi” ustanawia dla tych danych, których zakres wynika z art. 72 (i 77 ust. 1) ustawy.

4. Zasady postępowania w przypadku różnic pomiędzy zakresem raportowanych danych określonym w dotychczasowych przepisach, a zakresem określonym w art. 72 ustawy.

a. Sytuacja, gdy zakres danych dla pojedynczej transakcji dotychczas obowiązujący jest szerszy niż zakres określony przez art. 72, a w dotychczasowych przepisach dany element (który w art. 72 nie występuje) jest wymagany.

W takim przypadku dany element nie będzie wymagany - w systemie teleinformatycznym GIIF przyjmującym dane od IO zmieniony zostanie walidator.

b. Sytuacja, gdy zakres danych dla pojedynczej transakcji określony przez art.72 jest szerszy niż struktura/format danych w dotychczasowych przepisach, tj. w zakres określony przez art.72 wchodzi element, który nie ma odpowiednika w strukturze/formacie danych w przepisach dotychczasowych.

Dotyczy to elementu „tytuł transakcji” – w art.72 jest to „pole wymagane”. W takim przypadku dany element przy raportowaniu danej transakcji powinien zostać umieszczony w polu „uwagi” (jest pozyskiwany/gromadzony ze względu na przepisy nowej ustawy i przekazywany wg zasad określonych w dotychczasowych przepisach).

c. Sytuacja, gdy art.72 ustawy nie wymaga raportowania informacji o transakcji, która wg przepisów dotychczasowych podlegała raportowaniu.

W takim przypadku informacja o takiej transakcji nie jest raportowana.

d. Sytuacja, gdy art.72 ustawy wymaga raportowania informacji o transakcji, która wg przepisów dotychczasowych nie podlegała raportowaniu.

W takim przypadku informacja o takiej transakcji jest raportowana począwszy od wejścia w życie obowiązku raportowania, tj. od 13 lipca 2018.

4) Raportowanie informacji o transferze środków pieniężnych spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz odbiorcy, którego dostawcą usług płatniczych jest instytucja obowiązana.

Informacje o transferze środków pieniężnych spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz odbiorcy, którego dostawcą usług płatniczych jest instytucja obowiązana są raportowane, gdyż wchodzi w zakres zdefiniowany w art.72 ustawy. Informacja o tego rodzaju transakcji, ze względu na art. 183 ustawy, powinna zostać przekazana z wykorzystaniem dotychczas obowiązującego formatu danych (w szczególności kod rodzaju transakcji = 05) W związku z odmienną sytuacją IO w zakresie posiadanych informacji o transakcji, system teleinformatyczny GILF przyjmujący dane raportowane przez IO będzie stosował w tym przypadku dostosowane reguły walidacyjne, w szczególności dane podmiotu zlecającego wykonanie transakcji (wg nomenklatury obowiązującej w dotychczasowych przepisach) nie będą wymagane (jako podmiotu, który nie jest klientem IO), wymagane natomiast będą dane podmiotu w imieniu którego wykonana została transakcja (jako podmiotu, którego dane IO otrzymuje w komunikacie dotyczącym transferu przychodzącego, np. właściciela rachunku, z którego przyszedł przelew zza granicy) oraz dane beneficjenta (jako podmiotu – klienta IO, np. właściciela rachunku prowadzonego przez IO przyjmującą przelew przychodzący).

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP21885822

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa adresata dokumentu: POWIAT SŁUPSKI

Identyfikator adresata: 770979683

Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa nadawcy: MINISTERSTWO FINANSÓW

Identyfikator nadawcy: bx1qpt265q

Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia

Data doręczenia: 2018-09-12T11:16:01.95

Data wytworzenia poświadczenia: 2018-09-12T11:16:01.95

Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK32130008

Dane uzupełniające (opcjonalne)

Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło

Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu

Wartość informacji uzupełniającej: 32130008

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1 k.p.a. pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1d k.p.a. istnieje możliwość rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dane dotyczące podpisu

Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Lista podpisanych elementów (referencji):

referencja ID-7770e251-b66c-11e8-acc0-0050569a6001 :

referencja ID-77710960-b66c-11e8-acc0-0050569a6001 : pismo%20do%20starost%C3%B3w.xml

referencja ID-778e5562-b66c-11e8-acc0-0050569a6001 : #ID-778e5560-b66c-11e8-acc0-0050569a6001